

laši, pripisana itd. računaju se na temelju g cjenika ili po dogovoru.

za predbrojbu, oglašio itd. o naputnicom ili polož-pošt. šteditelnicu u Beču ministraciju lista u Pulu.

aručno valja točno oz-ime, prezime i najbližu oštu predbrojnika.

at na vrijeme ne primi, to javi odpravnitvu u nom pismu, za koji se ča poštarina, ako se iz-napiše „Reklamacija“.

nog računa br. 347849. eion tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu malo stvari, a nesloga sve polcvrati.“ Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju n nefrankirani ne primaju. Predplata za poštarinom stoji 10 K u obće, 1 na godinu 5 K za seljake } na godinu ili K 5—, odn. K 2-50 ne pol godine.

Izvan carevine više poštarina plaća i utičuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., za ostali 20 h., koji u Puli, toll izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. (Via Gluša br. 2), kamo neka se naslovljuju sva pisma i predplate.

ovorni urednik i izdavač Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, II. kl.).

Tko je kriv?

Na sve podle luži što ih talijanska ovska štampa rign preko nas, odnosno naših zastupnika, da su tobože oni što su prekinuti nagodbeni pregovori, varamo izvješdem samih činjenica su tekle razprave, a javnost neka

Na sastanku naših pouzdanika dne p. m. zaključeno je, da se u popu-ju smije ići tako daleko, da nam bude iran narodnostni razvoj. Prema tomu učku izjavio je već u drugoj sjednici ora za narodnostni sporazum održanoj . mj. zastupnik Spiničić svečano ično u ime našega kluba, da ćemo se o onda upustiti u pregovore, ako na n ajameći, da ne ćemo u buduće biti orizovani.

U trećoj sjednici potakao je zastup-dr. Laginja s naše strane pitanje, re bi imale biti garancije, da ne bu-o majorizovani i zaktjveao, da se odredi pravovrijanost zaključka u saboru jedan i zastupnika, koji se ne bi mogao do-uti bez našeg sudjelovanja. Zastupnik nati, koji je govorio proti dru Laginji, odbio ovog zahtjeva a limine.

U kasnijim sjednicama radilo se uvijek roju mandata za jednu i za drugu .nu. Kod svih razprava često se je jao naš zahtjev, da se gradovi Plomin, in i Labin odiele od Cresa i Krka, da a bude jedan kolar V. kurije, i da se aboru i u zemaljskom odboru ne damo orjizirati. Kao odgovor na ove zahtjeve janski zastupnici zahtjevali su razmjer ndata 25 : 19.

O tom talijanskom predlogu stvoren u našoj klubskoj sjednici od 7. o. m. ljutak, da se na nj uz gornje garancije stane.

To je bilo sedmoga ovoga mjeseca. ljijski zastupnici znali su dakle već u dnicu od 8. o. m naše zahtjeve. Poslije a bila je još sjednica i meritornih raz-ava, na koncu kojih su zastupnici većine avili, da ne pristaju na garancije, zah-vane od nas, premda se je o tim ga-ncijama počevši od druge sjednice go-riilo, i premda smo mi sami na toj bazi li pripraviti ugovarati. Talijanska većina dakle — ne znamo čijim uplivom — posljednji čas stala zahtijevati, da se ireknemo samoga temelja pregovora, na ji je bila pristala, upustivši se u me-tornu razpravu.

Ovim jasnim činjenicama ne treba ni eći komentara. Sada imaju gg. još toliko sjelosti, da nas krive, što smo tobože u dnji čas iznijeli nove zahtjeve. Istina je sprotiv to, da su oni u zadnji čas izstu-tili sa zahtjevom, da nas smilju majori-rati — zahtjevom, koji je bio zabačen eć u drugoj sjednici odbora. „Balkan“.

Istarski sabor.

U Kopru 14. oktobra 1907.

XIII. sjednica.

Predsjednik čita predlog, da se opu-romući zem. odbor, da podnese predloge a budućem zasjedanju, kako bi se pro-

slavila 60 godišnjica vladanja cara i kralja Franje Josipa I. Predlog se prima.

Pročitao je izvještaj zem. odbora o načinu, kako da se priskoći u pomoć na-rodu u biedi sporazumno od strane zemlje i od strane države.

Zaključuje se na izvještaj zast. Bube, da se plaća pokrajinskih činovnika izjed-nači sa plaćama državnih činovnika.

Na izvještaj istoga financialnoga od-bora o poboljšanju plaća činovnika zem. bolnice, odlučeno je dvojici primarija po-visiti plaću ad personam za 1800 kruna, koje će im se uračunati u mirovinu. Za ostalo osoblje bolnice prepusta se odluka zem. odboru.

Na izvještaj zast. Bellia prima se predlog zem. odbora i odnosna osnova za pogodovanje novih industrijalnih poduzeća obzirom na odnosni namet.

Prihvaćen je predlog fin. odbora i odnosna osnova za promicanje novih gradnja i da se odпусти posve ili djelomično odnosni namet na nove gradnje. Zakonska osnova o tom prima se u 2. i 3. čitanju.

O osnovi zem. odbora za uredjenje učiteljskih plaća izvještuje zast. Bennati.

Predsjednik čita predlog zastupnika Spiničića, koji ide za tim, da se ukinu kategorije i da se izjednače plaće učitelja i učiteljica, te da se razprava o tom pred-metu odgodi do sutra.

Zast. Spiničić zagovara svoj predlog. Iztiče dobre i loše strane zak. osnove i preporuča prihvati svog predloga obraz-ložbom.

Izv. Bennati protivi se predlogu, osobito odgodi razprave.

Zatim predsjednik diže sjednicu i odgadja ju na 4 sata poslije podne, jer je u 3 sata pogreb ravnatelja gimnazije i bivšeg člana sabora g. Babudera.

Nastavak XIII. sjednice.

Predsjednik otvori sjednicu u 4 sata po podne. Prisutni kao i prije podne. Na galeriji mnogobrojno obćinstvo, među ostalimi mnogo učitelja i nekoje učiteljice iz Kopra.

Na dnevnom redu je nastavak raz-prave o zakonskoj osnovi za uredjenje učiteljskih plaća. Prešlo se je na podrobnu razpravu; govorili su kod pojedinih para-grafa zastupnici Spiničić, Trinajstić D. i Laginja stavivši mnogo izpravaka. Sve te izpravke zabcacila je saborska većina. Nakon višesatne razprave prihvaćena je bez bitne promjene osnova, što ju je predložio zem. odbor i odobrio školski odbor, te uz nju 6 nuzgrednih osnova. Prihvaćene su i oduosna rezolucije i konačno sav zakon i u III. čitanju.

U ime agrarnog odbora izvijestio je zast. Davanzo o zakonskoj osnovi, kojom se zakon za pošumljenje istarskog Krasa proširuje na čitavu Istru.

Kod podrobne razprave uzeše riet opetovno zast. Laginja, M. Trinajstić, To-masi i izvjestitelj.

Napokon je prihvaćena osnova u III. čitanju.

Na koncu sjednice pročita tajnik Zarotti dva upita :

Zast. Stanger pitu vladu za telefonski spoj Čuntija-Voloskog sa Trstom itd. a zast. Kozulić pita školske oblasti, da li su im poznate navale lošinskih talijanaca na tamošnje učiteljske „Družbine“ škole? Tada zaključii predsjednik sjednicu i ureće buduće za utorak u 9 i pol sati prije podne.

Utorak je posljednja sjednica u ovom zasjedanju, jer se u sriedu otvara carevinsko viceć.

U Kopru 16. oktobra 1907.

XIV. sjednica.

Predsjednik Rizzi, 24 zastupnika, vladin zast. Al. vit. Fabiani. Predsjednik otvori sjednicu u 10 sati.

Vladin zastupnik odgovara na inter-pelaciju zast. Kozulića radi ustrojenja hrvatskih škola u pokrajini. Govori kod ove najprije talijanski a onda hrvatski.

Zast. Laginja vrlo obširno razlaže svoj predlog glede izborno osnove za Pulu. Proti predlogu govori zast. Bennati. Većina zabcacuje predlog.

Zast. Laginja obrazlaže drugi svoj predlog za gradnju škole, ceste i grobija u selu Bačve. Prihvaćene su sumo prve dvie točke t. j. gradnja škole i ceste. O predlogu govorili su Tomasi i Mianich.

Zast. Laginja obrazlaže treći svoj predlog za uskojenje okružnog sudišta u Puli. Prihvaćen je predlog zast. Bellia, da se predmet uputi pol. ekon. odboru.

Školski odbor izvještuje o raznim molbama za podporu i za mirovinu. Prihvaćena je zak. osnova o školskom nad-zoru u drugom i trećem čitanju.

Proti predlogu, da se ustroji talijansku gimnazija na državne troškove u Puli govori zast. Mandić.

Odbija se utok Antuna Višnjevca proti obćini Klanec. Isto odbija se utok Ivana Ferenc iz Vižinade u poslu nameta. Prihvaćen je na predlog financialnog od-bora predlog glede gradnje tramvaja Piran-Portorose-Sv. Lucija.

Uslušana je molba učiteljice Petre Lašjak za podporu. Kod razprave o ze-maljskim proračunima za god. 1904., 1905. i 1906. govori zast. Andrijičić proti obračunima.

U 1 sat odgadja se sjednica na 8 1/2 sata. Na dnevnom redu je još proračun za 1908. i neki predlozi.

Nastavak XIV. sjednice.

U 8 i pol sala po podne otvori pred-sjednik sjednicu i priohći, da ga je posje-tila deputacija obćine Omišalj, te so za-hvalilla saboru, što je prihvatio osnovu za uredjenje Luga i Jezera.

Slijedi razprava o proračunima za gyd. 1906., 1907. i 1908. Zastupnik An-drijičić čita obrazloženi votum manjine proti proračunima.

Zast. Bartoli govori podulji nespretn govori, kojim nastoji opravdati postupanje talijanske saborske većine kod netom pre-kinutih pregovora sa saborskom manjinom glede izborno reforme.

Iza njega ustaje zast. Spiničić, koji govori preko sata vrlo krasno; pobija točku po točku navodo predgovornika.

Zast. Davanzo predlaže i obrazlaže resoluciju nn zaštitu domaćeg ribarstva. Iza toga prihvaćeni su proračuni za g. 1906. i 1907.

Kod razprave o proračunu za godinu 1908. izrekao je zast. Andrijičić podulji talijanski govor, kojim je vrlo oštro i jako temeljito i opravdano osibno talijansku saborsku većinu pokazav ju u pravoj nje-zinoj golotinji.

Zast. Bennati razdražen hoće da uvri-edama i prostačkom navalom pobije pred-govornika; predsjednik ga je morao radi nepristojnih i neparlamentarnih izraza po-zvati na red doćim ga je saborska ma-njina neprestano prekidala.

Zast. Mandić zagovara predlog zast. Andrijičića.

Zastupnik Andrijičić odgovara mirno i dostojno zast. Bennati-u.

Pošto je saborska većina odglasovala rubriku proračuna — u kojoj se nalazi podpora od 10.000 K za „Liga Nazionale“ a predlog manjine, da se tolika svota dade i „Družbi sv. Ćirila i Metoda“ za Istru zabcacila, ostavila je saborsku ma-njinu dvoranu iz prosvjed, što ga je iz-rekno klubski predsjednik zast. Spiničić.

Odlazkom manjine nije većina imala zakonitog broja zastupnika te je morala prekinuti sjednicu i poslati iz Kopra u Izolu tražiti jednog zastupnika.

Sjednica je pretrgnuta bila u 7 a nastavljena u 9. Većina je prihvatila i proračun za god. 1908.

Razpravljen je predlog zast. Bartoli-a proti upitanju ratne mornarice u izborne poslove. Mornaricu je „branio“ vladin za-stupnik Fabiani.

Zast. Bennati je upitao vladu zašto ne provede pravila tječilišta u Lovranu,

U 10 i pol sati zaključio je predsjed-nik sjednicu i odgodio u ime Njeg. Veličanstva saborsko zasjedanje.

Iz carevinskoga viceća.

U Beču 22. X. 1907.

Pučetkom današnje sjednice staviše članovi „Jugoslavenske sveza“ raznih pred-loga, upita i molbu. Među prešlim pred-lozima nalazi se i onaj zast. Biankini-a za oblaženje biede u obćini Novigrad. u Dalmaciji, kojoj je povodnja nanlela ve-liku štetu. Zast. Prodan interpelirao je vladu radi zapostavljanja nekih poreznih činovnika Dalmacije.

Na dnevnom redu bijaše kao prva točka prešni predlog njemačkog zastupnika Krausa, kojim se poziva vladu, da odkupi rudnike, u kojih se kopa kameno ugljevlje.

Svoj predlog obrazložio je zastupnik Kraus vrlo obširno. Proti predlogu govorili su zastupnici socijal-demokrati. Kao glavni govornik proti predlogu govorio je poznati česki grof Sternberg. Govorio je po obi-čaju oštro i zestoko proti židovskimi ku-pitalistam, koji imadu najveće rudnike u Austriji i koji se obogaćuju znjem svojih rudnika. Njemu je odgovorio socijal-demokratički zastupnik Prokaš. Između grofa i socijaldemokrata došlo je do zestokog sukoba. Dugo je morao predsjednik zvoni-ti, prije nego li je uzpostavio mir. Kod

stvarnih izpravaka uzao je riet prof Sternberg, koji je odcitao ostru lekciju socijalistom. Za prenos redloga glasovala je većina kuća, te se je preslo na razpravu samog predloga. Prvi je govorio sam predlagao pak česki zastupnik Kofan.

Protiv predlogu govorio je vodja socijalista židov Adler. Predlog je prihvaćen velikom većinom. Doljni predlog zastupnika Šveigera dolazi na dnevni red. O predloženoj govori najprije česki pak njemački san predlagao. O predlogu govoriti će više zastupnika, te će po svojoj prilici razprava na dugo zavuč.

Politički pregled.

U Puli 24. listopada 1907.
Austro-Ugarska.

Kako je poznato našim čitateljima austrijska i ugarska se vladu sporazumile, te ustanovile nagodbu, koja bi imala — nakon odobrenja obju parlamenta — vrijediti do g. 1917.

Mađjari, koji su ovom nagodbom učinili znatan korak napreda još nisu zadovoljni. Korak napreda sastoji u tome, da ne postoji više carinska i trgovačka sveza, već carinska i trgovačka pogodba, kao što ju na primjer sklope dvio neodvisne države. Godine 1917. ići će se još dalje, te će zahtijevati potpuno odloženje od ove polje monarhije. Nu međutim važno će se stvari dogoditi u Ugarskoj, jer plaćene narodnosti dižu danonice glavu, a u deset godina mnogo se toga može učiniti. Mađjari nisu ipak zadovoljni, jer je u materijalne strane ova nagodba nešto korisnija za austrijske zemlje, jer se je nešto kvota povisila, te će se napokon Dalmacija spojiti željezničkom svezom sa ostalim pokrajinama monarhije.

Do sada je svaka nagodba između Austrije i Ugarske bila za nas jedan novi poraz, ova je nekako bolja, jer se temelji na onoj: „ti meni, a ja tebi“. Nu pitanje je, da li ne bi mogla biti za nas nagoda još bolja. I za to odsudjujemo nesretni korak dalmatinskog zemaljskog odbora, koji je brojavo barunu Becku, te „veseljen“ razabrao, da će se Dalmacija spojiti željezničkom svezom. . . . To je mrvica koju bacaju sa hladnog sjevera, ta mrvica nije još sjegurna, možda da je to samo pučko obećanje, a mi se kao da „veselimo“ tome!

Većina stranaka u obim parlamentima nije se još izjavila, kako će postupati prema nagodbi, te ćemo u dojučeršnjem broju koji u tom spomenuli. Na svaki način mi Hrvatim moramo biti proli istoj, jer se njome uzdržaje za daljnji, deset godina nesretni za nas dualizam.

Rusija.

U Petrogradu uapsila je policija dva štitelja bunтовnih spisa, i to nekog Amerikanca Williama i Engleza Walling. Naravski židovska, i u obće najprijeteljska će štampa građanski na Rusiju jer bi, možda, valjalo milovati tuđinca koji dolaze da muče ruski narod, i da ga odvraćaju od mirnog i poslepenog napredka.

Nego, sjegurno, da kad, do sad sve, ova strana obju nijesu mogle, da niš, uzdrmaju sjevernim našim, stricem, da će iati odoljeti, i dalinjim, spletkama i u nedalekoj budućnosti, doživiti ljepše dane što mu svi Slavani od srea žela.

U „Novojje Wranja“ izpadak izbora u Rusiji je sledjeći: od 5161 biranija, birana izabrano ih je 60 sada 4775.

Od ovih, 1239 bili su, od skrajnje desnice, 611 monarhista, 67 od pučke utruge, 381 oktobrista, 246 umjernih, 382 progresista, 360 kadeta, 130 socijalista, 333 ličvice, 65 zadnja ličvice, 16 od radničke grupe, 275 poljičkih demokrata, 724 divljaka, 146 na poznate političke stranke.

Srbija.

U Srbiji, kao da se još ne može ići redovitim putem. Svako toliko se javlja o otkriću kakve nove urote. U zadnji čas

se javlja, da su uapšeni u Nišu dvie vojničke ličnosti Stojanović i Kolić radi veleizdaje.

Skupština se odgodila, proti čemu dila svoj prosvjed ujedinjena oporba koja, je izšla protest na najod. Zbilja mora da bude kruna kraljevska kruna Petra Karagiorgija; teško je na krvavom prestolju sjediti.

Danas pozvani su u Beč srpski delegati, da se dogovore s Austrijskim vladom radi trgovačke pogodbe.

Mađjarska.

„Sobranje“ je pozvano na 28. listopada. Narod u Bugarskoj nije zadovoljan sa svojim knezom, koji na koncu konca ne može zaboraviti da je Nijemac, a stara i istinita poslovica veli: ne vjruj Nijemcu kao ni suncu zimskom. U zadnje vrijeme nastao je spor radi odpuštenja profesora iz Solijskog sveučilišta. Osim trojice svi su se djaci upisali u inostrana sveučilišta.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinski kotar:

Pula, 24. listopada 1907.

„Narodna radnička organizacija“ pojavila se je najprije u Trstu. U malo vremena postigla je više nego socialisti u mnogo godina, to za to, jer je ona plod žive potrebe, a socijalna demokracija je biljka donesena iz tuđine i od tuđinaca samo da upropaštuje naš narod.

Iz Trsta širi organizacija svoje grane po Istri, a širit će i po Dalmaciji, te ostalim hrvatskim i slovenskim pokrajinama. Svrha je organizacije: upoznati se i pomagati među sobom. Ostane li čovjek bez rada, nije mu potreba da ide od nemila do nedraga, već će ići do predsjedništva pomenute organizacije, a ova će mu prihvatiti posao. Porodi li se kakva razmirica među gospodarom i radnikom, dužnost je organizacije da posreduje, a ima li radnik pravo, da ga brani i u potrebi mu dađe hadava odvjetnika. Dogodi li se nesreća, oboli li radnik ili njegov ukućanin, dobiti će podporu od organizacije prema stanju društvene blagajne i potrebi dotičnika. Organizacija će se skrbiti za pučka predavanja; širiti pučke knjižice i t. d.

Koristi od te organizacije su velike, te se ne će valjda nitko od naših oguliti kad bude pozvan, da se začlani. Članarina je 10 novčića na čedan — toliko može svaki dati.

Pravila organizacije za otio Pula, poslana su u Trst, jer u Trstu je matična organizacija, a sve druge su njezine podružnice, kao njezine čerke, sve čvrsto svezane jedna uz drugu, tako, da ni jedna ne može propasti, i član organizacije, u jednom mjestu ima jednako pravo i u svakom drugom mjestu, gdje je organizacija.

Kad budu pravila, potvrđena sazvat će se glavna skupština, i izabrat odbor, a onda započeti sa Božjom pomoću, upisivanjem članova.

Dojučer put progovorit ćemo ranovno o organizaciji.

Voloski kotar:

Iz Mošćenica (nastavak): Izbor na 14. maja 1907. sa dodatkom. Za izbor na 14. maja mnogo su ovdje protivnici agitirali, a na čelu im dikačo kapo: Kapula, ali sa svim tim nije im ništa pomoglo. Obćinski sluga Tone Mohović nosio je nekoliko legitimacija sa dva sjedoka, koji su imali pečat: Dottor Ettore Constantini, avvoato, koji pečat su utisnuli na glasovnicu izbornika, a to je protivzakonito, pa zbog toga Tone fanat imao je neugodnosti i pohadjanje na Volosku, a možda biti još i više, jer stvar još nije svršena. Ovdje su ljudi tako krivo nagovorani, te to drže kako i sveto. Evangjeljo, (a to mu ne bi čovjek sa svim: batiti iz glave izbio, Evo tomu dolnca:

U večer na 13. maja, bila su dva brata u „Narodnoj gostioni“, koji su govorili sa kuće gospodarom, koji će sutra biti izabran našim zastupnikom.

Kuća gospodar reče, da će sutra biti izabran g. Spincić, a ona dvojica trdila da Constantini — i tako riječ na riječ došlo je do oklade. Kuća gazda oblačio se, da će sutra biti izabran Spincić za 400 (četiri) K, a ona dvojica sklope postavilo 4 (četiri) K za Constantina. Oni su mišliti, da će za 4 K primiti 400 K, pa su već unapred smislili se i veselili, stoga se vidi, kako su brizati krivo napučen i kakoj im težu li njihovi kapi i soto kapi, te kako ih pelju za nos i dopelju na jako tanak led.

Kuća gazda grohotom se nasmije, kada je metnuo u žep izručene mu 4 K — dobra zurna da hez muke i truda, pak je s veseljem istrusio još jednu kupicu, a onaj braću je više za pomilovati, nego ih se smijati, jer su krivo podučeni. Nega 4 K bile iste večeri upotrebljene za „vinskoglozica“ kojim se je napijalo na zdravlje za sutrošnjeg našeg dječnog zastupnika Spincića (Nema tiča nad slavica — Bog pozivi nam Spincića!)

Iste večeri, kada se je doznalo za okladu, jedan reče kuće gospodaru, da se je mogao okladiti ne za 100 K, već za 1000 K prama 1 K, a drugi mu kaže, da bi mehonom glavu uložio, da će sutra biti izabran Spincić.

Izbor na 14. maja trajao je ovdje od 9 sati u jutro do 7 sati na večer, jer su bili dobri pišari. Kapo iz Drago bio je ovdje na trgu cijeli dan, da saznade kako je prošlo — akoprem, je znao, da će njihov ostati in „tromba“ — misleći i držeći, da će harem oni ovdje nadglasati (valjda je tako i ljudem lagao, da ako oni predobiju va ovoj poteštariji, da će biti i njihov deputat izabran), te da u večer učini veliko veselje, za to ih je imao oko sebe preko 20 sve do noći.

Kada bijaše u večer proglašeno, da smo mi u ovoj obćini (ta zasluga i hvala ide kremenjakom, Bersešanom) predobili sa preko 30 glasova, tada kapo Kapula sa svojim je izginuo, a naši pjevali i veselili se do kasno doba u noći uz čašu vina.

Jedan brat — (za sada ću zamučati ime, ali ako se ne opameti, kazat ću mu, cieto, i još stogod k tomu, da ga budu svi poznali kuda hodi ili se pelje) — koji je izgubio okladu od 2 K, još se nije opameti, jer je, par dana za tim u večer kada su izabrali iz parobroda „Tatra“ pozdravljali Mošćenice, on je iz taraca g. Karle glasno zakričao: „Eviya, ili vitya Italija“, radi česa već je bio dva puta preslušan na Voloskom, ta stvar još nije svršena.

To nek zahvali onim, koji su ga tako lijepo naučili. — da pravo rečem, lagali su mu, a sad, mu, ne će ništa pomoci, ljudi hožji pamet u glavu.

Poslije 28. maja, kada bijaše „per buzo, deja čave“ g. Dr. Rizzi izabran u Pulu, ovdje su maokolo palili kriješva, jer da je njiju deputat (čes. bedastilji, ljudi) i vikati: „bura“ (mjesto hura), jer da, ja to istrijanski.

Čudimo se „kapotu“ i njegovim okladama, soto, kapotom i sekretaru „Kantonjeru“, da su, jiu, to pustili dolat, ali, od toga mi se vidi, da svi skupa razumeju koliko i moj stari potok! — ni, za čica barkad Sjon Kantonjer bio puno, bolje stoji, da se malo, manja pacu va, ta stvar, a da malo, bolje nastoji svoj mještar, as bi namo maglo, to škadit.

Znamo, dobro, kakovji kunšiji su se, do godine 1870, t. j. duk nije oslabio bio dolali i se delaju (mammo, juka, sin nje), naš nezaboravni pokojni župnik Iv. Nep. va novoj ostariji puš „Zvančić“, pak se Jelena. Ista godina zamaglji epju, školske je čulo, više puti, kulant va „Ograda“ nje, oblasti, da nam dadu školu u našem magovu sestru Katicu: „Nalla patrija dal, terinskóm hrvatskóm jeziku; ali prvo nego Rašeti. . . . pusli, to, ča, Kato — to, ni za se do toga dolat, zalagali se sa tim svate! Broj joi „Zvančić“ da ni Hrvat ni kojko. Gasp. Vjekoslav Spincić, onda Talijan, nego da je Istrijan — na ta mu školski, nadzornik, u Kogru, držao je, u je lepo Andrić z Dragi (Bog, na, živi!) dalj Sovinjaku dvie, prikliznice, na kojih, au,

žeš i rekot: Ti Zvančić znaš lepo pisat, pak napisi malo svoje imie i prezime po istrijansku, da se i mi malo navadimo, a on od jada brizan ni znal ča će storit, pak je žeš hitil na zid, da je bal na 100 kubitli. Tako neka stori svaki onemu, ki reče, da je samo Istrijan, kako je storil i Andrić z Dragi.

Ki bi rekot da ni naša škola hrvatska, bila nu rekot kako i „kovač“ z Dragi. Kada počeo doto hodit va školu, donese kajicu — „Hrvatska početnica“, a ni napisao ni domaca, ni naša ni istrijanska početnica; nego hrvatska. Ljudi progledajtel parobrodu „Tatra“ govori da ni Hrvat ni Talijan nego Istrijan. Jednog dana izletnici na parobrodu pogovarali se hrvatski, a to je čuo Belcev, pak reče svojim drugovima: ona gospoda tamo na kermé su Hrvati, jer po „ruski“ govore, sa to imi drug dodaje: kad govoris da su ono hrvatski, jer da po „ruski“ govore, tim potvrđuješ da smo i mi svi hrvati, a Ivić nije znao na ovo mišta odgovoriti.

Mnogo babe u Mošćenica su tako zabruhljene u taj „Istrijanski“, te kad ih zapitaš kako govore, reku, po našu istrijansku — a ča je pak to istrijanski? odgovore, da je to „austrijanski“ — tako je rekla neki dan kuma Jelca.

Ljudi hožji opametite se i mislite već jedanput svojom glavom, a ne s tojom. Ja mislim, da će bit za sada tega dosti, a drugi put ću vam povedat, koliko se tišpendalo beći bez potrebe za toliko sedult i ča se je moglo storit dobroga s temi beći va komune, i još puno druge stvari.

Prijatelj naroda.

Iz Jelšana nam pišu: Uslijed neprestano kiše prošloga tjedna je u ovoj obćini nastala grozna šteta. U najvećoj bjedi se nalazi stanovništvo u Novokračićkih gdje je silna voda sve poplavila i tako narasla, da moradoše svi pobjeći u nekoje na višem nalazede se kuće. Naravski da je voda uništila ne samo poljeke pridelke, što ih imadoše još na polju, nego, i sve ono što su od suše riješili, jer sve kuće bijahu, manje ili, više, od 2 do 3 metra pod vodom.

Strah i vapaj koji je vladao među ovdješnjim ljudstvom je neopisiv, osobito onu strasnu noć kad, su opazili, da je jama koja se nalazi kraj dolina pred selom, gdje voda teče poslala prema radi groznog povodnja. U par urah nastalo je veliko jezzero u kojem su se počele kuće utapljati. Bilo ih je vidjeti, kao ladje kod morskog obala.

Čim su opazili pogibelj odveli su blago po mogućnosti u susjedna sela. — Putevi, do i iz Novokračićne su takovji, da čovjek nije, u stanju po noći ići bez svjetiljke.

Ništa bolja nije u selu, Podgraje i Zabida, gdje je voda sve, mostove, srusila. Jednome kremenju u Zabidama je voda odnijela sve brve pune vinom od 4—5 H vina.

Politička komisija, koja se je podala na lize mjesto, procjenila je po mogućnosti štetu. Nadamo se, da će nam, č, k, vlada, prikladiti, na pomoć bilo kako, jer nedoljku zimu, sa strahom, čekujemo.

Preporučamo se i molimo osobito našega gosp. državnog zastupnika, Mandića, da bi se za žalostna naša stanja zapreo.

Pavinski kotar:

Puška škola u Sovinjaku. Bit do, preko 50 godina što se je u Sovinjaku, da malo, bolje nastoji svoj mještar, as bi svuda kod nas podučavali, sa sveučitel sveto, do godine 1870, t. j. duk nije oslabio bio dolali i se delaju (mammo, juka, sin nje), naš nezaboravni pokojni župnik Iv. Nep. va novoj ostariji puš „Zvančić“, pak se Jelena. Ista godina zamaglji epju, školske je čulo, više puti, kulant va „Ograda“ nje, oblasti, da nam dadu školu u našem magovu sestru Katicu: „Nalla patrija dal, terinskóm hrvatskóm jeziku; ali prvo nego Rašeti. . . . pusli, to, ča, Kato — to, ni za se do toga dolat, zalagali se sa tim svate! Broj joi „Zvančić“ da ni Hrvat ni kojko. Gasp. Vjekoslav Spincić, onda Talijan, nego da je Istrijan — na ta mu školski, nadzornik, u Kogru, držao je, u je lepo Andrić z Dragi (Bog, na, živi!) dalj Sovinjaku dvie, prikliznice, na kojih, au,

upisali skoro svi roditelji svoju djecu u hrvatsku školu. Ali to nikomu nije zvonilo pravdo, ni nije tomu vjerovao. Kasnije došao je u Sovinjak gosp. Fran Flego, da drži treću približnicu, opet... se je isto, ali i to ne bijaše nekome pravdo, jer je u talijansku školu upisalo se samo 6 ili 7 djece. Da se bolje osvjedoči kakav je narod kod nas, poslana je bila tajna komisija, u kojoj je bio onda školski nadzornik g. Kos i g. učitelj Urbančić, koji bijahu na licu mjesta po selima, da čuju kako djece govore. — Došli oni prvo u selo Benežići, te našli pod brestom ukupno 15 djece u hladu, te ih g. Urbančić upita: „Bon giorno putini, dove xe papa, fa it segno della santa croce“. Ali tužna djeca gledala su ga kao tele u nova vrata. Ondaj jih je upitao g. Kos: „Mali, gdje vam je otac, jedni su kazali da je pošao u Buzet, drugi po drva i t. d.; pitao je on dalje, da se prekrize i mole očnasa, a oni odmah molili svi kao jedan. — Poslije onda u selo Pračana, Majeri, Siročići, Polje i Pernaniju, te je bilo svuda tako. Onaj koji ih je pratio kazao im, da im još Kratovbreg, Brda i Dobrezija, a oni mu odgovorili, da ne treba iti oamo, jer kud je pod samim zidovima mjesta tako, ne će ni drugdje biti drugacije.

Pa nakon tolikog izpitivanja što su nam dali? utrakvitičnu školu, jer je bilo upisano 6 ili 7 djece u talijansku školu, a naših preko 80, i to je pravica? — Da se je povjerovalo prvog približnici g. Spinčića, bili bismo dobili odmah školu, a tako se je zatezala punih 15 godina, t. j. od godine 1879. do 1890., a uz to naša djece nisu vidjela školu nego izvana, kolika većina posla je u svijetu, a da ne poznaše ni broja na kući, tko je tomu krivac, neka mu bude na duši!

Od kad je počela utrakvitična škola u Sovinjaku, učio je samo jedan učitelj t. j. od god 1890. do sada, a ove godine došla nam je od obćinskog glavarstva u Buzetu viest, da je po zaključku zemaljskog škol. vjeća u Trstu, škola u Sovinjaku razdjeljena na dvije samostalne škole, jedna sa hrvatskim naukovnim jezikom, a druga talijanskim. Isto obć. glavarstvo dalo je odmah razpačati nacrti i troškovnike za dvorazredne škole, koje nisu dostatne za naša djece, a za talijane mogat će se graditi još jedna škola, jer ako Talijanom pripada jedna škola za možda 20 djece, nama bi pripadalo razmjerno pet razreda, jer imade preko 120 djece. Za dvorazredna škola je proračunano 28500 K, drugu nepredviđeno troške 2300 K, ukuno 30800 K. Za talijansku školu drugih 15000, onda samo školska zgrada stajala bi 45000 K. A što će to platiti? Mi obćinari Sovinjaka nikad, ako nam ne stave sve naše pod bubanj, jer je naša obćina na veoma slabom financijskom stanju. Mi smo se zadužili za gradnju puta od Minjera do Sovinjaka K 8000, za popravak obć. škole K 8000, za gradnju novog groblja K 4000, prema Petru Mantovani ima duga K 4000, prema centralnom fondu za skupne troškove K 5000, sada još za školske zgrade K 45000 Ukupno K 78000. Osim toga župna crkva pošlji da će se do mala srušiti, to za istu pregraditi trebati će najmanje 25000 K. Što ovdje imademo već 103.000 K, a gdje je još popravak župnog stana drugi potrebiti nepredviđeni troški? Obćina Sovinjak daje 2400 K poreza, sada čime će platiti goranje dugove?

Mi smo učinili prosvjed proti zaključku zemaljskog školnog vjeća, te zamolili da prvu svoj zaključak natrag, da se u Sovinjaku razdjeli škola, a kao odgovor poslana nam je talijanska učiteljica za možda 20 djece, nipošto talijanske nego španjelske i hrvatske.

Po broju djece nama pripadaju najmanje dvie škole, a talijanoin ništa, pošto namaju zakoniti broj djece za jednu školu. Čudimo se, da se školska oblast ne skrti za našu kao i za talijansku djecu.

Mi se nikomu ne protivimo da učiti talijanski, dapače hoćemo da i naša djece

to uče, i sagraditi ćemo školsku zgradu za našu školu, ali neka ostane nerazdjeljena, kao što je i do sada bila, ili neka si Talijani sami sagrade svoju školu.

Porečki kotar:

U Brkaču kraj Motuvuna obdržavati će se dne 27. t. m. u 1 sat po podne glavna skupština podružnice „Družbe sv. Cirila i Metoda“.

Oduhiti dopis koji nam je stigao u zadnji čas ne možemo uvrstiti radi pomaučtanja prostora:

Franina i Jurina.

Jur. Dunke ce je novega va Cresu?
Fr. A, ce? a dosti drogi moj, ču ti poved pecejak malo. Znas ti, da va Cresu je nas podestat zab. anil kantat onu kanconetu „Zivna Spincić“, a oni moru kantat onu od Garibaldija, a jos sen cul, da čer od podestata kanta onu „Pju ga fato la mija skova“ ma vero, kadi se je ušla tnu kantat, ako ne ze čozoti do Cresu.

Jur. Ma to je vero sramota za jenu zensku, je neznam kadi se je ušla krejanci.

Fr. I jos u nasim zabranili, da ne smiju pisat po svojem zidu „Votajte za Spincića“, a oni moru pisat votajte za Costantini, ma znas to ti je jistina zac se jos denes vidi napisano, kadi je peza publika ondi poli Krušića brijaca.

Jur. Ma vero to je kako, da nismo va Austrije.

Fr. I seda su brzo votacijoni pa sen cul, da u udelali 60 patent za imet vise glasi.

Jur. Ma vero to će reč prevarit zakoni. To bi bilo dobro poveč sve va Eosinju kapitanu.

Fr. Muc, inue ja sen bit i va Losinje. I sen govorit od te stvari pe su mi rekli, da vise ni „Postolina“ da je jedan drugi, da će to on bolje razvidit.

Jur. Povej ca je va Losinju novega?

Fr. Niman vremena, ču ti drugi put poveč za Losinje.

Razne primorske viesti.

Telefonski spoj Trsta sa Opatijom. U suborskoj sjednici ist. saborn slavio je zaš. Dr. A. Stanger na vladu ovaj upit:

U Opatiji već više godina obitajti telefon te je ovo liečiliste spojeno i sa susjednimi mjesti i gradovi a naročito sa gradom Riekom, te po njoj i va cietim hrvatskim primorjem i kroz Hrvatsku kraj kojder i sa gradom Budimpeštom, mađjarskom priestolnicom.

Prem Opatija nije odaljena za kakvih 60 kilometara od željezničke postaje St. Peter u Kranjskoj — kroz koju prolazi telefonska zica za Trsta, u Beču i u kojoj staciji: bi se lahko mogla pripojiti telefonska zica Opatije sa gradom Trstom a jedne i sa gradom Bečom drugu strane nije do sada bila moguće to postići.

Takva telefonska sveza jest također jednu od velikih potreba liečiliste Opatije, gdje kroz godinu grabavlja velik broj stanovnika Beča, koji težko osjećaju pomanjkanje telefonskog spoja sa svojim rodnim gradom a čim sa svojijeni abitalji i poslovnimi središti.

Predstavnici i domaće oblasti, molili su već opetovano, također putem inter-

pelacija u parlamentu, da bude Opatija sprjena telefonom sa Trstom i Bečom i uvijek se je odgovaralo, da će ta telefonska sveza biti čim prije izvedena.

Ta obećanja traju i ponavljaju se već više godina, ali dosada telefonska sveza provedena nije i ne čuje se pače niti da će doskora provedena biti.

Opatija je, kako rečeno, već dugo vremena spojena telefonom sa gradom Riekom i budimpeštom, pa je neoprostivo, što nije spojena sa trstom i Bečom.

Podpisani uslobodjuje se radi toga upitati:

Kani li visoka c. k. vlada u najkraćem roku spojiti putem telefona liečiliste Opatija sa gradovi Trstom i Bečom?

Promaknuće. Ministar unutarnjih posala imenovao je Ernesta baruna Weisenbach-a tajnikom kod c. k. namjestništva u Trstu.

Mi čestitamo plemenitomu gospodinu na zasluženom promaknuću, ali istodobno sažaljevamo naš narod Koparskoga političkoga kotara — koji gubi uljudna, nepristrana i pravredna činovnika.

Otvorenje slovenske umjetničke izložbe u Trstu. Krasno napreduju naša braća Slovenci u Trstu. Pred par godina mi smo bili vični gledati Trst, kao kakav čisto talijanski grad, dok nas nisu zadnji događaji sjetili, da u Trstu imade liepi broj Slovenaca, da i tamo kucaju bratska srca.

Braća Slovenci imadu svoje novine, svoje odvjetnike, liečnika, svećenika, pučku školu, posujilnicu, jednu veliku banku, u zadnje vrijeme izabraše svojega zastupnika g. Dr. Rybža, te ustanoviše „Narodnu radničku organizaciju“ o kojoj govorimo na drugom mjestu.

Ovih zadnjih dana pokročiše jedan korak naprijed, te u subotu dne 19. t. m. otvoriše prvu umjetničku izložbu.

Izloženo je u svemu 112 slika. Kipari Marcelja i Zajc izložili su četiri umjetnine. Otvorenju je prisustvovao i hrvatski slikar Bužan. Izložba čini najboji dojam, zanimanje za nju je veliko.

Mladim odvjetnicima i odvjetničkim kandidatima na srdce.

Ako imade koje mjesto koje željno potrebuje jednog našeg odvjetnika to je **Mali Lošinj.**

Najveći i najliepi je ovo gradić u cietlom kvarnerskom otočju; liečiliste je, čija blagost podneblja daleko nadmašuje i samu Opatiju — škoda samo da je otok. Na otoku su a grada Mali i Veli Lošinj te 3 sela. Narodna se svijest samo danonice budi. Sud je većinom u rukama talijanaša.

Bilježnik je talijan. Stranke se nemaju kome obratiti, osobito u kaznenim stvarima. Gruntovnica je u neredu, lopovske usurpaacije su na dnevnom redu, ima ljudi koji su pretrpili i trpe veliku škodu jer nemaju čovjeka kome bi se obratili.

O stvari bi se dalo mnogo i mnogo govoriti, a prestor lista nam ta ne dopušta. U ostalom ako bi se koji odlučio ići u Lošinj, najbolje je da putuje tamo koji dan u da razvidi stanje stvari. Na svakih načila neka se prije javi na uredništvo lista, odnosno piše koji dan prije njegov dolazak u Mali Lošinj, radi raznih eventualnosti.

Molimo hrvatske novine da ovo prečskaju il se na ovo osvrnu.

Našim talijanom pomoć iz Italije. Pokazali smo više puta kako podpiru razna društva u kraljevini osobito zloglasno društvo „Danib. Alighieri“ naša Talijane, da nas brže i lakše raznarode i unište.

Zadnja dabu dnlazi im u pomoć jedno drugo društvo. U Italiji postojinaime društvo „Trento-Trieste“, sastojee većinom od talijanskih bjegunaca, austrijskih podanika. Ovo je društvo zaključilo, da će davati u staroj Bečiji kazališne predstava i predavanja o mučenictvu Talijanja pod dvoglavim austrijskim orlom.

Čisti prihod tih predstava i predavanja podariti će se istarskim Talijanom za ustrojenje talijanske gimnazije u Puli i kao podpora talijanskoj prkos gimnaziji u Pazinu. Pak još tvrde austrijski državnici da nema više iredentel?

Obuzje i povodanj. Prošloga čedna, osobito u četvrtak palo je u našim krajevima toliko kiše, da bi je dosta bilo za čitavu godinu kad bi se ju moglo razborito porazdjeliti. Usled velikog naljeva poplavila je voda sve nizine i doline i kod nas u Istri, ta je naniela dosta štode na livadah i pašnjash. Kišu je obično pratila grmljavina i oluja, što je prouzročilo na mnogim mjestima strah i trepet.

Povjerenici „Matice Slovenske“ za Istru i Primorje su sljedeća gospodu: Beršec, Rajmund Jelusić župaik; Crikvenica (Hrv. Primorje), Fran Galić učitelj; Kopar, Henrik Dominci, c. k. školski nadzornik; Pazin, Ivan Bunc, c. k. školzi nadzornik; Podgrad, Dragutin Gobec, posj. tajnik; Pula, Josip Pirc, c. k. pomorski komis. pristav I. vrste; Volosko Fran Sever, c. k. sudb. kancelista.

Knjige se tiskaju; osim obicajnih zabavnih knjiga izaci će ljetos ilustrirani geološki opis Kamniških planina i II. sv. komentirane „Hrv. knjižnice“.

Za družbu sv. Cirila i Metoda sabralo se K 7-20 u veselom druživanju u Narodnom Domu u Raču prigodom povratka gosp. Milka Jesih s vjenčauog putovanja. Novac je izručen ročkoj podružnici.

Vlč. gosp. Pop Vinodolac šalje nam iz Barbana K 20-50 za „Družbu“. Darovše: Pop Vinodolac K 5, pop Dinko Linnardić K 4, Crvić Vinko K 2, Miko Uekas K 1, Pave Spada, Anton Dobran, Vinko Čubranić, Vale Ivan, Ivan Pliško, Ivan Blazevića po K 1, Anton Brgić K 2, Ruba Ante 20 p. N. N. 30 p.

Ravnateljstvo Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru primilo je nadalje sljedeće prinose: Jadranska banka u Trstu prihod žigica u I. polugodištu t. g. 9.012 K 54 fil. — Obćinsko poglavarstvo u Krstinji u ime podpore 10 K. — Profesor Vjekoslav Spincić sakupljenih 4. kolovoza (26 K 30 fil.) i 10. kolovoza (22 K 50 fil.) ukupno 48 K 80 fil. — Gradska blagajna u Karlovcu u ime podpore za god. 1908. 499 K 40 fil. — Medulinski društvo za štednju u ime podpore 100 K. — Obćinsko poglavarstvo Staro Petrovo selo 20 K. — Obćinsko zastupstvo laća u ime podpore 10 K. — Uredništvo „Doma“ Zagreb u ime podpore 5 K. Uredništvo „Sisačkog Glasca“ u ime podpore 6 K. — „Sokole“ i građđani u Crikvenici sakupili i izručili prilikom sokolske svečanosti u Voloskom 150 K. — U gostioni Maglice u Opatiji sakupljeno 4 K 80 fil. — U mjesto vjenca na odar blagopokojnog Jenka Slavoga iz Podgrada daruje obitelj Jenko 200 K a Sofija ud. Šabec 100 K. — Antonija Kurijev iz Kostajnice oporučni zapis pok. Mihovile Kunyler 200 K. — Poglavarstvo obćine Sv. Križ u ime podpore 5 K. — „Orlovnjak“ u Osijeku u ime podpore 300 K. — Obćina Hvar u Dalmaciji podpora 100 K. — Dr. Pero Magdić u Vараžđinu priposlno 50 K 75 fil. — Haracić vitez Ambroz u ime utemeljitelne svote prvi obrok 100. — Riečka Akademija nabraja na sastanku u Kantridi dne 17. koljbovza t. g. 60 K. — Fran Kalečar, blagajnik u Kraini šalje prihod od 9 K. — Poglavarstvo obćine Piskutevci podpora 10 K. — Poglavarstvo obćine Marijanić podpora za IC. Klub „Mladost“ u Zagrabu, čisti prihod koncerta u Primorju 223 K 23 fil.

Ivan Turčić Kupetan u Lovranu u pošast svoje blagopokojne supruge K 40. — Gđa Marija ud. Gotthard iz Lovrane, u mjesto vjenca na odar blagopokojne Franje Turčić K 15. — Gosp. Josip Flego iz Bračane darovao K 10. — Dr. Konrad Jančić odvjetnik u Voloskom K 10 — Podružnica „Družbe“ u Brestu po-

poslala sakupljene milodare K 54. — Dr. Pero Magdić iz Varaždina sakupilo prigodom oprosnog večere Ivana Mandića tajnika hrv. Sokola u Varaždinu K 11-04. — Hrv. omladina u Cerniku, čisti prihod privatne zabave K 17-30. — Uprava „Hrvata“ u Gospiću K 195-90. — Abiturijenti gimnazije u Dubrovniku darovali su prošle godine K 442, a ove god. K 516-60. — Abiturijenti gimnazija u Splitu darovali su K 403-18. — Gradsko poglavarstvo Karlobag u ime podpore za god. 1906. K 25. — Obćinska blagajna u Kastvu mjesto vjenca na odar blagopok. Slavoja Jenka K 50. — Poglavarstvo obćine Bosiljevo u ime podpore K 50. — Zivjeli plemeniti darovatelji!

Slovenska škola u Trstu.
U proračunu za godinu 1908. predloženo dne 16. tek. mj. u parlamentu, nalazi se i točka za podržavanje slovenske škole u Trstu (Sv. Jakov). Bilo je već i vrijeme. A onda neka se braća Slovenci požure da u srcu grada sagrade veliku pučku školu koja je toliko potrebna za našu braću u Trstu.

»Jorgovan«.
Upravo je izašao zanimivi koledar za mladež »Jorgovan« za g. 1908., uredio i izdao Josip A. Kraljić, ravnatelj Družbine škole u Malom Lošinj. Cijena je koledaru tvrdo vezanom 70 para, poštom 10 para više. Biran je sadržaj koledara, osim svih kolendarskih vijesti, ima nijaset zabavnih priča i pjesmica sa ilustracijama. Ne smije da bude nijednog Hrvata a osobito nijednog učenika pučkih škola bez »Jorgovana«.

Općinska poglavarstva, pučke škole, te javne i privatne pisarne kao i župni uredi, koji još do sada, nisu naručili »Veliki Čirilo-Metodski koledar za godinu 1908.« umolvavaju se, da ga naruču u jedinju narodnoj papirnici u Puli, via Giulia i ili od kluba »Čirilo-Metodski zidari« u Zagrebu, Preradovićeva ulica 29.

Dužnost domovinska bi bila svakoga, da kupi taj koledar. Treba vrlo mnogo novaca za budjenje narodne svijesti, a koji su zvanj kao da ne čuju.

Toliki se razmeću frazama patriotizma a neće da žrtvuju za jedan tvrdo vezani koledar K 2.— ili broširan K 1r60 od čega ljepi dio otpada za budjenje hrvatske svijesti. Ako nitko, a to bar uredi dužni bi bili nabaviti »Čirilo-Metodski koledar«, koji je bolji nego ikoji drugi, ima izvrstni šematizam i razne ljestvice kraj vrlo ljepoga zabavnoga djela.

Čirilo-Metodski koledar za g. 1908.
Klub »Čirilo-Metodski zidari« umolvava svu gospodu kojima je poslao predbrojne arke, da isto tako i sve prijatelje Družbe sv. Čirila i Metoda, na koje se klub nije obratio, da bi što prije sabrali nekoliko predplatnika i poslali naručbu klubu.
Tko sabere 10 predplatnika, dobiva i koledar bađava.

Cijena je koledaru broširan K 1r60 — tvrdo vezan K 2.—.

Naručbe umolvava se poslati na adresu: Klub Čirilo-Metodski zidari, Zagreb, Preradovićeve ulica 29.

Pozor ljudj!
Počeli su obilaziti po gradovima, a osobito po selima, razni agenti, trgovci sa slikama svetaca. Oni nudjuju te slike tobože uz niske cijene, na mjesečne obroke, te sklappaju ništa vrijedne pogodbe kojim kasnije prevare osobito neukog seljaka. Ti šarlatani šire takodjer razne laži o tim slikama. Zato živo preporučamo učiteljima a osobito svećenicima neka i privatno i javno s oltara upozoru narod na te trgovce kojima pokazite metlom vrata kad vam se prikažu. A tko želi imati vrljanih slika svetaca nek se obrati do svojega svećenika ili učitelja, ako su to naši ljudi, znati će ga već kamo obratiti.

Jeftino česko PERJE za krevete
5 kg. novo čihano K 960, bolja K 12.—
bele pabuljice čihane, 16.— „ 24.—
kao saleg bele pahu.
Ijice čihane . . . 30.— „ 36.—
razašlje se franco pouzećem.
Zamjenjuje se i prima natrag uz naknadu tovar. troška.
Benedikt Sachsel, Lobes, br. 259
pošta PILSEN, Česka.

Važno za svakoga!
Za čudno malenu cijenu od for. 8-20 dobije se jedna cela garnitura od 16 kom.

1. žepna remontoir-ura od nikela marka „System Roskopf“, sa 3 godišnjim jamstvom; 1 elegantan franc. lanac od nikela sa privjeskom; 1 elegantna goldin igla za ovratnik; 2 elegantna pozlać. prstena sa imitiranim kamenom; 1 par (2 kom.) pozlaćenih puceta za manšete, marka „Garantie“; 2 pozlaćena puceta za ovratnik; 3 pozlaćena puceta za košulju; 1 par (2 kom.) punčiranih srebrnih naušnica; 1 elegantno žepno ogledalo.

Svih ovih 16 predmeta sa nikel-remontoir satom, šalje pouzećem uz cijenu od samo for. 3-20
Mich. Horowitz,
Krakov, Kotelek 4.
Što ne odgovara prima se natrag u roku od 8 dana, a novac se povraća, te je svaki rizik isključen.
Bogato ilustrirane kataloge (preko 1000 slika) ura. mizikalija i drugih optičkih stvari, šalje bađava i franco.

Dvostruki elektro-magnetički KRIŽ ili ZVIEZDA
R. B. broj 86967
Telefon br. 45—22.

jest elektro-magnetičkim načelima sastavljen stroj, koji kod ulaga, reume, astmo (težkog disanja), napavanja, zučenja u uhu, neuravnljive, plavčice (migruje) kucaja arca, zubobolje, mukavno slabošću, student ruku i nogu, padavice (epilepsije), mokrenju poželje, nujnosti, noavjestice, naplivanja, drhtanja na tijelu, influence akopano sa bolešću hrbta, bilidila (malokrvnosti), želudačnih grčeva, bartičnosti, lechiasa, punokrvnosti, svih udnih grčeva, hohonchondrie, tjelesnih grčeva, hilmorrhoida, kao i kod sveobšće slabosti itd. služi kao nonakritljivo sredstvo, pošto elektro-magnetička struja celim čovječnim telom djeluje, čimo se rećene bolesti u najkraćem vremenu izleće.

Poznato je, da lećnici kod navedenih bolesti višekratno elektrizovanje tijela upotrebljuju, ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazno i povremenom kroz tijelo prolazi, dokim naprotiv tomu struja elektro-magnetičnog križa ili zvijezde R. B. br. 86967, kako je jur rećeno, umjerenim načinom neprekidno na tijelo djeluje, što svakako brzo izlećenje dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20 godina stare bolesti izlećene su sa mojim strojom posve! Od izlećenih sa mojim strojem R. B. broj 86967 izraženo zahvale kao i od odlitnijih slojeva izdane svjedočbo i priznanice iz svjju strana svjeta pohranjene su u mojoj pismohrani, gdje stoji svakomu u svako doba na uvid. **GDJE NIJE DAN LIK NIJE POMOGAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ!** Jer je to sigurno sredstvo proli goro navedenim bolestima, a onaj bolesnik, koji po mojem stroju nebi bio izlećen najdulje u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upoznajom osobito p. n. obćinstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltolin, koji je poradi svoga nezuspjeha zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, docim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvijezda R. B. br. 86967 osobito se hvati i uživa vanrednu dopadnost poradi svoje izvrstne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabiti ga mogu samo djeca i jako slabo gospodje.
VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabiti se kod ostarijih 20 godiš. kroničnih bolesnih.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se i u hrvatskom jeziku. Pouzećem ili ako se novac unapred pošalje, razaslije glavna prodavaona za tu i inozemstvo.

ALBERT MÜLLER,
Budimpešta, V/41. Kolar,
Vadász-utlica br. 84.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplađuju sadržnikih djeiova jednu ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član to djeio bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odkaza, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložanja anglaano ustanovio veći ili inanzli rok sa odkaz, uz odkaz od 8 dana.

Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i sadržnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdana osim jultja i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlnstita knđa (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

TRAŽITE SVUDA!

SVI HRVATI PUŠE U KORIST HRVATSKE ISTRE.

IGARETNI PAPIRIĆ ČIRILO-METODSKIH ZIDARA

GLAVNO SKLADIŠTE U KNUJIZARI ČIRILO-METODSKIH ZIDARA (SIVNIČEVA ULICA) ZAGREB, PRERADOVIĆEV TRG B. 4.

POMOŽITE ISTRE!

Objava!

Objavljujem ovime p. n. obćinstvu, da sam nabavio veliki izbor svakovrstnih sukna, - lodna, štofova i modernih tkanina. - Tko se želi za zimu uz umjerenu cijenu dobro i moderno zaodjenuti, neka ne žali truda i neka dodje viditi veliku zalihu - - - i najljepše uzorke. - - - Nabavio sam razne robe za ženska odjela, - - - kao i platna za rublje. - - -

Marko Zović krojački majstor, — „Narodni Dom“ u Pazinu.

Roba iz narodnih tvornica. Bez konkurencie. Zajamčeno poštena posluga.